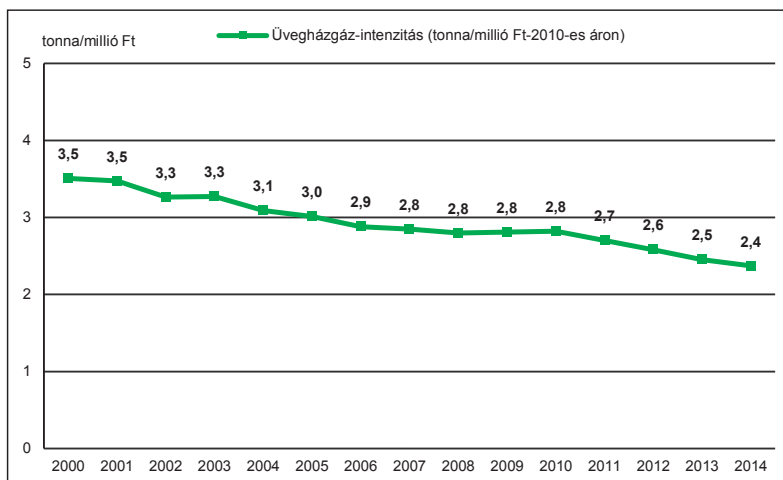

F.1.5. ÜHG-intenzitás (tonna/millió Ft) és az energiafogyasztás ÜHG-intenzitása

Az ÜHG-intenzitás (az üvegházhatású gázok intenzitása vagy a GDP karbonintenzitása) megmutatja, hogy egységnyi hozzáadott érték előállításához az üvegházhatású gázok milyen mértékű kibocsátása társult. A mutató értéke – 2010-es áron számolva – a 2000-es 3,5 tonna/millió Ft-os értékről 2014-re 2,4 tonna/millió Ft-ra csökkent, ami lényeges javulást jelent. A karbonintenzitás akkor csökken, ha a gazdaságban az erőforrások felhasználása hatékonyabbá válik, valamint ha előtérbe kerülnek a kisebb energiaintenzitású gazdasági folyamatok és szektorok (például a szolgáltató szektor). Magyarországon mindkét hatás érvényesül. Az energiafogyasztás karbonintenzitása a vizsgált időszakban (2000 és 2014 között) 18,1%-kal csökkent, a GDP karbonintenzitása ennél jóval nagyobb arányban, 32,4%-kal. Abszolút értékben az ÜHG-intenzitás 2014-ben az EU 28 tagállamában átlagosan 0,3 kg volt (1 euró 2010-es áron számított bruttó hozzáadott értékre jutóan), Magyarországon 0,51. Ez azt jelenti, hogy hazánkban a mutató további javítására van szükség a karbonintenzitás csökkentése érdekében.

Nemzetközi összehasonlításban megállapítható, hogy 2000 és 2014 között az EU 28 tagállamában összesen 10,9%-kal csökkent a karbonintenzitás; ezen belül Csehországban 22,6%-kal, Szlovákiában 16,1%-kal, Lengyelországban 9,9%-kal. A nyugat-európai országokban jellemzően 0,1–0,3 között volt 2014-ben ez az érték, míg Csehországban 0,71, Szlovákiában 0,53, Lengyelországban 0,95. A relatív mutató mellett tehát az abszolút mutatót is mindig érdemes vizsgálni.

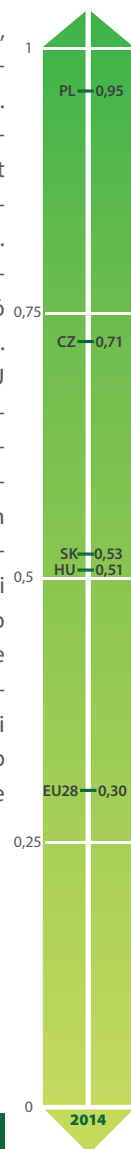
A karbonintenzitásra vonatkozóan országon belüli területi adatok nem állnak rendelkezésre. A kormányzati képességeket tekintve mindkét karbonintenzitási mutató kedvező változása direkt és indirekt hatásokkal egyaránt jár. Direkt hatást jelent a széntartalmú légszennyező anyagok kibocsátásának csökkenése a GDP arányában, ami a helyi légszennyezés csökkenésében nyilvánul meg. Pozitív indirekt hatásként jelentkezik a klímaváltozáshoz való csökkenő negatív hozzájárulás. Mindez a GDP egységére vetítve

Forrás: KSH, OMSZ

igaz, vagyis a karbonintenzitás csökkentése mindenképpen a fenntartható értékteremtés irányába hat, ugyanakkor az összes ÜHG-kibocsátásnak is csökkennie kell ahhoz, hogy a visszapattanó hatást elkerüljük, és valóban pozitívan járuljunk hozzá a klímaváltozás elleni küzdelemhez. Mivel a karbonkibocsátás mutatója Magyarország esetében a csökkenő tendencia után ismét némi növekedést mutat, ezért a visszapattanó hatás csökkentésével, lehetőség szerinti megszüntetésével feltétlenül foglalkozni kell. A Jó Állam Véleményfelmérés adatai szerint az állam légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentésére irányuló intézkedéseivel a lakosságnak mindössze 53%-a elégedett.

A kormányzati képességek a világ országai, az EU és Magyarország céljai és stratégiája, az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye, valamint a párizsi klímaegyezmény égisze alatt megfogalmazott, nemzetileg meghatározott hozzájárulások dokumentumai alapján aktuálisan összevethetők. A karbonintenzitási mutatók további javítására és a visszapattanó hatás elkerülésére a kormányzati képességek szintjén javasolt megoldási módok: a kisebb karbonintenzitású megoldások támogatása, ösztönzése a különböző gazdasági szektorokban (ÜHG/GDP javítása) a karbonintenzív technológiákkal szemben. További lehetőség a környezetterhelő energiafogyasztás magasabb adóval, díjakkal sújtása az ÜHG-intenzitás csökkentése céljából.

kg/1 € 2010-es áron számított bruttó hozzáadott értékre jutó

Forrás: Eurostat

Az ÜHG-intenzitás folyamatosan csökken a gazdaságban, illetve azon belül az energiafogyasztásban is, amivel párhuzamosan az összes karbonkibocsátás csökkentése fontos feladat.